

Lokal pedagogisk planering

Gemla skola

Ämne: historia

Årskurs/termin: åk 5 ht 2015/
vt 2016

Undervisande lärare: Agneta Myrestam

Inledning – syfte

I området *Medeltiden* ska du få lära dig mer om tiden från cirka 1050 till tidigt 1500-tal. Vi börjar med hur Norden bildas, fortsätter med hur vårt eget land blir till, blickar ut över Europa och upptäcksresorna i övriga värden och avslutar med Vasatiden i Sverige

Undervisningen i historia ska bland annat ge dig kunskaper om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor och värderingar. På så sätt ska du få förståelse för olika kulturer och levnadssätt och att medeltidens människor måste bedömas utifrån den tid de levde i.

Genom undervisning i ämnet ska du ges förutsättningar att utveckla din förmåga att:

- använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av medeltiden och händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer.
- kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap.
- reflektera över din egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv.
- använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används.

Konkreta mål för eleverna

I detta arbetsområde ska du utveckla din förmåga att:

- visa dina kunskaper om medeltiden, händelser och personer och beskriva vad som gör att samhället förändras
- studera hur upptäcksresorna uppkom och vad som blev konsekvenserna av dem
- undersöka de källor som du möter
- fundera över och berätta om hur vi använder historia
- använda de rätta historiska begreppen när du beskriver medeltiden

Undervisning

För att du ska få möjlighet att lära dig allt det här ska du få berättarlektioner, skriva faktatexter och se film. Detta är innehållet i undervisningen i stora drag:

- Medeltiden (riddarväsendet, digerdöden, fyra stånden).
- Reformationen (Gustav Vasa och Luther).
- Hur Norden och Sverige växer fram.

- Handelns utveckling under 1400-1500-talet (Hansan och skråväsendet).
- Europeiska upptäcksresande (Columbus, Vasco da Gama) och vetenskapsmän (Gutenberg).
- Spår av historien från medeltiden och reformationen
- Begrepp: förändring (från by till stad), likheter och skillnader (jämföra levnadsvillkor mellan kvinnor och män).
- Historiska personer och händelser: Heliga Birgitta, drottning Margareta och Kalmarunionen.
- Kronologi, orsak och konsekvens (upptäcksresor: språk, sjukdomar, makt, kolonialvälde), källor och tolkning (Peter Swart och Gustav Vasa).
- Tidsbegreppen medeltiden och reformationen.

Bedömning

I arbetet bedöms om du har **grundläggande/goda/mycket goda** kunskaper om medeltiden och dess viktiga händelser och personer. Du visar det genom att föra **enkla och till viss del/utvecklade och relativt väl/välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar.

Du bedöms också på vilket sätt du undersöker utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration, politik och levnadsvillkor och beskriver då **enkla/förhållandevis komplexa/komplexa** samband mellan medeltiden och andra tider. Du visar också hur någon av utvecklingslinjerna har påverkat vår samtid, och motiverar ditt resonemang med **enkla och till viss del/utvecklade och relativt väl/välutvecklade och väl** underbyggda hänvisningar till det förflutna.

Du bedöms också på vilket sätt du använder historiskt källmaterial för att dra enkla slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då **enkla/utvecklade/välutvecklade** resonemang om källornas användbarhet.

Du ska kunna tolka och visa på spår av historien i vår tid och föra **enkla/utvecklade/välutvecklade och nyanserade** resonemang om varför det finns likheter och skillnader i olika framställningar av historiska händelser, personer och tidsperioder.

I studier av medeltiden – och av viktiga händelser och personer – såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används bedöms om du använder historiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.
